

Мишел Жори

Ураган над държавния
секретар

– Ало, Франсоа? Жан се обажда.

– Как сте, скъпи министре?

– Добре, скъпи префекте. Все още не се чувствам обсаден.

– Но вие и не сте. Ние бдим над вас.

– Гласувам ви доверие, но нека това не става много явно.

– Ясно, ясно... Засега на десния бряг няма нищо обезпокоително.

Що се отнася до левия и горното течение... не бих си заложил главата. Жан, сериозно, мисля, че вече имам сведения за намеренията на японците.

– Бандата на Мовар ли?

– Вашият заклет враг. Аз... Същност ние внедрихме наш човек в групата им. Накратко – изглежда, са решили да ви изиграят лош номер през следващата буря. Но не откъм Корез. Не че се хваля...

– Ясно. Вие сте един малък Фуше, скъпи Франсоа.

– Правя каквото мога. Особено когато се отнася за вас, Жан. Ще съм много опечален, ако някакви луди развалят спокойствието на госпожа Вейрак... Накратко, не знам докъде може да стигне Мовар. Би трябвало да предупредим Вердие и Барес... Що се отнася до нас, ние сме почти сигурни, че ще ги притиснем веднага, щом се размърдат. Но не можем да се намесим преди... И още нещо: тези сухи бури, както ги наричат местните хора, са голям проблем за нас. Мисля, че вече ви говорих за това.

– А аз мисля, че ви отговорих – напълно разбирам вашите затруднения.

– Да. И ми обещахте да направите нещо.

– Заех се с това. Може би искате да поръчам отслужване на молебен от вашия червен поп... как му беше името?

– Абат Сармежан... Доста грижи ми създава... А не мислите ли, че всичко това има някаква връзка с... тъ... с опитите в Грама?

– Какви опити в Грама? Подозирате нещастния Вердие в окултизъм?

– Не, но...

– Не, това няма връзка с никакви опити. Категоричен съм. Имах разговор по този въпрос с Президента. С Президента, чувате ли, скъпи Франсоа? Надявам се, че не се съмнявате в думите му?

– Разбира се, че не. Както и във вашите.

– Благодаря ви. В такъв случай мога да ви гарантирам, че опасни опити не се провеждат нито в Грама, нито където и да било другаде.

– Успокоявате ме, скъпи министре.

- Жан Вейрак, господин префект.
- Извинете, че ви накарах да чакате, господин министър.
- Няма нищо. Исках просто да ви съобщя, че възнамерявам да прекарам четири-пет дни в Рош Тужа. Впрочем моите приятели японците вече са уведомени.
- Аз също. От БО... Бях предупреден. Там ли сте вече?
- В Рош Тужа съм от вчера заедно с жена ми и няколко сътрудници. Засега не мога да си позволя истинска почивка. Надявам се да поработя добре, ако, разбира се, не ме безпокоят много...
- Дано никой не ви безпокои. Въпреки че една малка почивка...
- Надявам се, ви е известно, че моят приятел Мовар възнамерява да устрои у нас малка демонстрация по случай следващата буря?
- Следващата буря ли?
- Да. Хората доста отблизо следят прогнозата за времето, нали, господин префект!
- А, говори се, че абат Сармежан предсказвал тези прословути бури.
- Вие познавате ли го?
- Абата ли? Не лично, но тия дни беше в моя департамент. Знаете ли как го наричат селяните в Кантал? Червения магьосник!
- Надявам се, че сте се осведомили за последните му предсказания?
- Сериозно ли говорите, господин министър?
- Напълно.
- Ами не знам дали трябва...
- Трябва.
- Абат Сармежан предсказва буря за тази вечер.
- Но това е чудесна новина.
- Чудесна новина ли?
- Да. Жена ми все още никога не е виждала буря в Рош Тужа. Подобно зрелище превъзхожда многократно Операта.
- Е, да! Предайте моите почитания на госпожа Вейрак и пожеланията ми за приятно прекарване в Рош Тужа.
- Благодаря ви, господин префект.
- Вердие? Вейрак се обажда.
- Добър ден, господин министър. Жан Вейрак въздъхна отегчен. С Вердие се познаваха от ЕНА. Никога не са били приятели, но продължителността на тяхната връзка им позволяваше да общуват по-свободно.

Вейрак хранеше големи надежди и дори мечтаеше един ден да наследи Императора. Но засега, поне официално, не бе нищо повече от един дребен държавен секретар по земеделието. Несъмнено префектът на Ло знаеше, че бившият му съученик се ползва с благоволенieto на Президента и, че вероятно до края на годината ще получи портфейл на министър... задължителен етап за един млад вълк, който е вперил поглед в сиящата линия на Елисейския дворец. Ето защо той се държеше подчертано почтително.

Да. Само че между Вейрак и президентското кресло стоеше този мръсник Жуст Мовар и няколко десетки хиляди души, които Мовар представяше успешно, макар и да не можеше да ги обедини. Италикус Император постоянно повтаряше: „Не искам истории със селяните!“ Това бе любимият израз на Вожда без пера: никакви истории... Особено с тези проклетни селяни, които в своето мнозинство представляваха здрава опора за властта и за търговците на пестициди. Мовар и неговите „япончета“ бяха просто едно нищожно малцинство и повече вдигаха шум, отколкото действаха. Относителният им успех се дължеше на факта, че централните и югозападните територии бяха особено силно засегнати от сушата, вятърните бури (наричани от селяните „сухи бури“) и нашествията на скакалци. (Президентът изпитваше особено отвращение към един вид скакалци, наречени *Calliptamus Italicus*, заради което неговите приближени бяха измислили прякора му...) Широката общественост наричаше Млади земеделци за социализъм (ЖАП)¹, чийто местен лидер бе Мовар, „маоистки селяни“. Професионалистите в осведомителните агенции и политиката ги наричаха „японци“. Доста пресилен хумор.

Жан Вейрак се съмняваше, че разговорите му с префектите на три-те департамента са били подслушвани от политическата полиция или секретните служби, които работеха за собствена сметка и на никого вече не се подчиняваха: БОВО – цивилна организация, но тясно свързана с действащите военни – в състояние на постоянна бойна готовност, и ЦИСИ – теоретически подчинена на Генералния щаб. Да не говорим за Министерството на вътрешните работи! Нищо чудно префектите сами да са предоставили собствените си линии само за да се харесат на Сардината... Във всички случаи беше принуден да отрича съществуването на ЦИГ в Грама както заради Президента, така и заради военните (с тях по-внимателно, защото и режимът, и неговата собствена кариера

1. На френски *Jeunes Agriculteurs pour le Socialisme* (JAPS – ЖАП и Japs (от Japonais – японец) – япончета. – Б.пр.

зависеха от благоволенieto им. Само че ЦИГ (Център за изследване на гравитацията) наистина съществуваше някъде в пещерите на Кос, които навремето служеха за атомни складове. И „учените“, които работеха там под контрола на военните, нямаха намерение да се откажат от опитите с последната си свръхсекретна играчка – с кодово название Покс. Човек трябваше да е наивен като префект, за да не знае всичко това.

– Скъпи приятелю, аз съм в Рош Тужа с жена ми и няколко сътрудници. Надявам се добре да поработя. Но несъмнено ви е известно, че Мовар има намерение да вдига шум у дома?

– Намерение може и да има, но възможност – не!

– Мога да разчитам на вас за дискретна охрана, нали? Изглежда, че точно сега япончетата са се събрали в Ло.

– Да. Имат митинг в Сен Боне сюр Сер.

– Лапарукиал, господин министър.

– Да, аз съм. – Обажда се кметът на Комбалибьоф.

– Да, познах ви. Как сте, скъпи приятелю?

– Абе аз съм добре, ама... Някой слуша ли ни?

– Със сигурност не. Можете да говорите съвсем спокойно.

– Искам да ви кажа, че някои от моите хора са в групата на Мовар, ама аз не само че нямам пръст в тая работа, но дори съм и много притеснен. Този Мовар не мога да го понасям. Затуй да не ми се сърдите, господин министър, просто не знам какво да правя. Всичко е заради бурите, големите проблеми ни създават. Хората дори говорят, че правителството е виновно с тия мръсни опити!

– Тук ви прекъсвам, скъпи приятелю. Вие сте разумен и интелигентен човек. Знаете много добре, че правителството не е виновно. Нито пък опитите... Защото няма никакви опити! В това ме увери лично господин Президентът на републиката. В това отношение можете да сте абсолютно спокоен.

– Благодаря ви много, господин министър. Нали разбирате, какво ли не говорят хората, не можем да им попречим! Сушата ги тормози. Трябва да ви кажа, че в Комбалибьоф не е капвал дъжд от седемдесет и седем дни – ние в кметството ги броим. Какво друго ни остава? И като гледат тези мръсни бури, вятъра и останалото, и като не пада и капка дъжд, хората издиввяват. Иначе не са лоши, господин министър. Извинете, дето говоря така, но вие казахте, че никой не ни слуша и затуй си позволявам... Исках да ви попитам: нищо ли не може да се направи? Наистина ли не можете да попречите на тия оп... на тия бури – искам да

кажа, правителството и господин Президентът на републиката?

Построена на мястото на стария замък Ейлю дьо Тужа, къщата на държавния секретар имаше изключително местоположение поради няколко причини. Рош Тужа представляваше конус, забит в Серската долина точно където Базак се вливаше в Сер, на границата на Ло, Кантал и Корез. За един толкова нашумял министър като Жан Вейрак близостта на трите департамента, чиито префекти му бяха приятели или задължени, предоставяше възможността да ползва от три източника полицаи и жандармеристи, без да се налага да безпокои КРС, което нямаше да се хареса на Императора... Самото разположение на Рош (като орлово гнездо) бе великолепно. Щеше да стане още по-добро след преграждането на Сер Базак, когато възвишението би се превърнало в остров сред изкуственото езеро, покриващо долината. Жан Вейрак не бе предвиждал подобни строителни работи и като истински внук на селянин съжаляваше за сто седемдесет и петте хектара пасбища и гори, които щяха да бъдат потопени. Разбира се, в замяна щеше да получи великолепен частен плаж... Нещо много важно, след като току-що си се оженил за млада и красива актриса. (Най-важното сега бе да я пази, защото и при най-малкия скандал... Императорът каза: „Ожени се за нея, Вейрак, но не искам скандали!“ При най-малкия скандал – сбогом президентски замък.) Накратко Мариела много хареса идеята и изгаряше от нетърпение час по-скоро да се осъществи. Да, това несъмнено бе добро, но имаше нещо още по-добро: сигурността на Рош Тужа щеше да бъде многократно увеличена. Нещо като Англия през четирийсетте години, наистина с един съвсем малък Ламанш, но и Жуст Мовар не разполагаше с възможностите на Хитлер!

Естествено, опозиционната преса ще се разкроя. Най-вече тази на десницата, защото левицата, слава богу, стоеше над тези неща. Но това не бе чак толкова важно. Президентът бе свикнал. Бяха го нападали и него самия, тъй като на съвестта му тежеха няколко тъмни афери. Най-неприятното може би щеше да е присмехът на Катре – министъра на отбраната – фашист-пуритан, истински мръсник. Неговите генерали постоянно го подстрекаваха. Беше се оженил за някаква смахната старица с воняща паст и само да зърнеш Мариела, изпадаше в ярост. Разбира се, той държеше на ЦИГ в Грама, както домашно куче на гумената си играчка.

– Жан Вейрак, господин генерал.

– Добър ден, господин министър.

– Виджте, от улица „Сен Доминик“ разбрах, че в Грама сте имали малка станция за метеорологични наблюдения...

– Станция за метеорологични наблюдения ли?

– Да.

– Не разбирам за какво намекувате. Ние имаме...

– Чакайте да ви обясня. Искам да ви помоля за нещо лично. Дошъл съм в Рош Тужа да работя. Сигурно знаете, че тук хората са доста изнервени. Най-вече заради сушата. Някакъв си Мовар, местен ръководител на Младите земеделци за социализъм...

– Чувал съм за него. Закъснял маоист. Не мисля, че е опасен.

– Опасен може би не е. Досаден – със сигурност. Узнах, че Мовар и неговите хора искат да се възползват от бурята, за да манифестират у дома. Боя се, че ще бъде доста шумно. От друга страна, по някои признаци съдим, че селяните очакват буря между Ло и Корез още тази вечер. А метеорологичната служба май не е осведомена. Тъй като сме съседи, генерале – и имайки предвид сведенията от улица „Сен Доминик“, – помислих си, че вие може би бихте могли да ми дадете по-точна информация.

– Но... какво точно искате да знаете, господин министър?

– Вашите специалисти имат ли някакви основания – и то от сигурен източник – да мислят, че тази вечер или тази нощ действително ще има суха буря?

– Изчакайте така, ще попитам.

Странноприемница „Пейре“ представляваше бивша фирма, разположена на изхода на Пон дьо Дийо, по пътя за Париж. Собствениците, хитреци и в кръвта си, се бяха постарали да запазят селското обзавеждане. Така например просторната фермерска кухня, със своя арсенал от тенджери и медни котлета, окачени на боядисаните в тъмно стени, с голямата камина и прозорците с решетки, служеше на семейство Пейре за трапезария и хол. Същевременно постоянните клиенти влизаха като у дома си. Собственичката налагаше във феодалното си владение особена атмосфера на матриархат и послушание, която лудо се харесваше на богатите туристи, снобите и останалите.

През решетките Жан Вейрак виждаше красивото портокалово слънце, което все още блестеше високо над хоризонта. Сторило му се бе, че изведнъж ще мръкне. Глупости. Седем часа следобед, в разгара на лятото, в една засегната, поне засега, от замърсяването (от видимото замърсяване!) област – това си е направо през деня... Собственичката се

сражаваше здравата, но не дотам успешно със своите тенджери и тавички и от време на време се провикваше гръмогласно „хей“, което звучеше едновременно познато и загадъчно. Изведнъж лицето ѝ се появи пред Жан Вейрак, рязко открито в светлината на голямата лампа, увиснала наред с мрачната кухня. И сякаш това бе мозайка, която за миг се нареди като в анимационен филм: спомените заприиждаха побеснели. Образите от детството му съвпадаха с тези от настоящето... Собственичката открай време беше на тази възраст – малко над шейсетте – със същите сиви коси, същите лекъосани сиви дрехи, Жан Вейрак бе все още малчуган и мечтаеше да стане пират или камилар, но в скъсаните джобове на *джинсите* си вече носеше министерски портфейл... Всеки отделен момент бе еднакво реален: минало, настояще и още нещо, което не принадлежете на времето, което бе извън пространството. Усещане потискащо и заслепяващо. Сърцето на държавния секретар биеше като побъркан часовник. Постоянните проблеми с времето, момченце! Сигурен ли си, че сега вече си мъж?

Внимавай, Вейрак! Между теб и Елисейския дворец са холестеролът и досадното предразположение към склероза на периферните съдове. Трябва да се лекуваш, приятелю... Пак имаш късмет, че Императорът не разполага с подслушвателна уредба за нещастния ти мозък!

Остра болка прониза слепоочията му. Трябва да се лекувате, господин... ох! Добре съм, оставете ме... Усети лек удар в челото, малко над носа. Коленете му се подгънаха и той сякаш подскочи (поне мускулите му се свиха като при скок). Или пък пространството около него се бе раздвижило... Някакво полюшване. Накрая всичко се върна на мястото си – или почти на мястото си. Обхвана го добре познатият страх. Промърмори на себе си ритуалното заклинание: *успях, успях...* Ти успя, Жан Вейрак, така че стига си треперил. *Пристигна* и вече нищо не може да те *застигне*... От миналото се излъчваше сладка носталгия, която приятно се смесваше със сегашната сигурност в успеха и надеждата за необикновена съдба. Но настоящето бе като клопка от подвижни пясъци и бъдещето отразяваше ехото на несигурността и страха... Като че ли изтекоха много минути... или може би трийсет години?

Влезе млада жена. Стрина Пеире си бе възвърнала обичайния вид: добрата дебела домакиня, действаща успокоително с цветистия си език и майчинската си усмивка.

– Хей! – каза тя, усуквайки края на престилката си. – Истинско удоволствие е човек да ви види и двамата. Какво съвпадение! Господин Жан, хората говорят, че госпожица Мариела е в нашия край, за да снима

филм. Сега почива недалеч оттук, хей! Вярно ли е, госпожице Мариела?

– Само минавам – отговори Мариела. – Утре си тръгвам.

– Значи – продължи стрина Пейре – да се надявам, че филма ви скоро ще го покажат по телевизията, госпожице Мариела. Ще ни бъде много приятно да ви видим по нашия телевизор, хей!

– Какъв филм? – попита Жан Вейрак.

– О, нещо като криминален сериал – отговори младата жена.

Каза заглавието и спомена някои подробности, но той вече не я слушаше. *Извърнат към кухнята, някой стоеше до вратата в коридора и това бе самият той.* Или някакво жалко негово подобие. Нищожният и отритнат Жан Вейрак, който понякога му се явяваше насън. Познаваше това отслабнало, възбледо и леко подпухнало под сивите дири на двудневната брада лице, което бе неговото, но може би след няколко години – години на нещастие. Двойникът му също бе облечен в оранжева фланела, но неговата, естествено, беше чиста, нова, безупречна, а на другия – мръсна, измачкана и скъсана. Жан Вейрак не успя да срещне празния, студен поглед на копието си. Опита пак, пристъпи към вратата и пусна в ход изпробваното си обаяние, което почти винаги действаше пред журналистите и доста често пред манифестиращите селяци. Но видението му се изплъзна и бавно изчезна.

Всичко става в главата ти, глупако! Тутакси намери разумно обяснение: заради тази девойка. Щом я видя, веднага я пожела лудо и в този момент съмнението и страхът, които влачиш открай време, те завладяха отведнъж. Мръсното хлапе, което никога не повярва в успеха на почти министъра Жан Вейрак, за момент пое управлението на мозъка ти и той започна да ражда кошмари!

Стегна се и се усмихна строго на Мариела. Младото момиче се притесни и спря наред думата.

– Вие сте Мариела Фабрици?

– Да.

Мариела сигурно бе на не повече от двайсет и пет години. Може би малко по-малко. Чернокоса, с тъмни очи, косите прибрани в тежък кок, високи скули, червени устни, прав и фин нос с чувствителни ноздри, тя беше от този римски тип, който за Жан Вейрак олицетворяваше най-привлекателната женска красота. Едновременно високомерна и чувствена, малко несръчна и лудо желаеща да се хареса, тя съчетаваше известна бруталност с вълнуваща благост. В нея имаше нещо все още сурово, недовършено, което събуждаше у мъжа чувството на просветител и господар. Такова мнение си състави той за Мариела в няколко секунди,

преди да реши, че желае това момиче повече от всичко на света, дори повече от престола на Императора!

За съвсем кратко време шокът от замайването и последвалите го ха-люцинации напълно преминаха. Жан Вейрак отново се превърна в човек на действието, сигурен в себе си, в нервите и в мнението си, който от обикновен учителски син се бе издигнал преди още да е навършил четирийсет години, до почти най-високото стъпало в политиката.

– Хей, да ви настая един до друг да си побъбрите малко, дето се вика?

Това въобще не беше въпрос. За стрина Пейре Жан Вейрак си оста-ваше малкият дванайсетгодишен Жано, който ѝ продаваше пъстърви, уловени тайно в един приток на Сер. Мариела се поколеба, като че ли се чудете как да откаже, но не ѝ хрумна нищо. Не изглеждаше особено въ-одушевена. Накрая се усмихна и кимна.

– Защо не... господин Жан?

По-изтъкнатите гости се хранеха в кухнята. Тази традиция успешно се бе наложила и благодарение на нея се бе състояла не една паметна среща. В началото на вечерята разговорът предпазливо се завъртя около най-общи теми. Впрочем времето се бе превърнало в особено привлека-телна тема, откакто се появиха вятърните бури и цветните дъждове. Според последните новини над Цюрих беше валил жълт дъжд, над Ди-жон – виолетов, а над Сен Флур – оранжев. Все пак това беше по-добре, отколкото нищо, както в някои области на Кос, където не бе падала и капка от три месеца!

След домашното козе сирене Мариела най-после се реши да зададе един личен въпрос на „господин Жан“.

– През цялата ли година оставате в Париж, господине?

Жан Вейрак се поколеба известно време дали да разкрие самолич-ността си. Бе много доволен и същевременно малко засегнат, че не го бяха познали.

– Имението ми е недалеч оттук, в Рош Тужа, и идвам доста често. Е, не чак толкова, колкото ми се иска. Всъщност твърде много пътувам. Работата ми...

– Бизнесмен ли сте?

Жан Вейрак си представи малкото момче – самотно и упорито, след това младежа – измъчен и нещастен, разкъсван от амбиции и винаги на границата на отчаянието. Да, животът си заслужаваше да бъде живян... Погледна младата жена с настойчивост, която едва ли ѝ бе приятна, но в момента изобщо не си даваше сметка как се държи. Бе твърде далеч

оттук, някъде в миналото, в бъдещето... Господ знае къде. Някъде между гордостта и страха... Мариела беше красива и сериозна. Той продължаваше да мълчи и бавно да вкусува от внимателно дозираната смес безпокойство и щастие.

– Аз съм държавен секретар по земеделието – каза накрая.

– Не е вярно! Не е вярно! – извика малкото момче, което не вярваше. Злобно изрита мръсното хлапе.

– Моля да ме извините – каза Мариела, изчервявайки се. – Не знаех.

– Господин Пейре! Нещо ново за мен?

– Не знам, господин Жан. Лапарукиал телефонира ли ви?

– Да... Много говори, а нищо не казва.

– Не е лош човек.

– Какъв е този митинг на Мовар? Претекст ли?

– Може би. А за бурята...

– Да?

– Историите на абата не са много за вярване. Има признаци, по които бурите могат да се предвидят един-два дни предварително. Имам тук едно момче, което знае някои неща. Казва се Бюзиняргес. Дали пък няма да искате да го видите?

– Защо не?

– Само че и дума не може да става да го доведем у вас. Голямо шубе го гони. Ще трябва вие да дойдете.

Държавният секретар погледна часовника си. Шестнайсет и четирийсет. До Пон дьо Дийо са тринайсет километра отвратителен път...

– Ще дойда. Не изпускате вашия човек.

Пътят за Рош Тужа се отделяше южно от главния, а до върха стигаше от запад, след като обикаляше три четвърти от възвишението. Мариела нервно закачи живия плет от туя², заобиколи централната фасада и градината. Продължи покрай северната фасада, която изглеждаше окървавена от малките яркочервени цветчета на мимозата. Чакълът хвърчеше изпод гумите: Мариела бе много радостна. В крайно сметка съм си у дома.

Късата алея свършваше пред главния вход. Госпожа Вейрак, омъжена от шест месеца за държавния секретар, си беше у дома... Спря колата пред стълбите и скочи на земята с онова прословуто повдигане на полата, благодарение на което във всеки френски дом вече познаваха отблизо закръглените ѝ загорели бедра.

2. Хвойново дърво от рода на кипарисите – Б.пр.

Боровете бяха забили върхове о един твърде съмнителен облак. Лястовиците изпълняваха сложни номера около покривите – сигурен признак, че ще има буря.

От главната сграда, загадъчно унищожена по времето на виконт Ели Мари Ейлю дьо Тужа през 1875 година, не беше останала и следа. Облегната на склона, възседнала върха на възвишението, се издигаше модерна къща във формата на буквата Т. С тераси на всеки ъгъл, осеяна с лоджии, тя беше отворена от всички страни за вятъра и слънцето. Синият гранит се виждаше чак до първия етаж и по подпорите на терасите от южната страна. Нататък по склона бяха изсечени стълби. Високи синкавозелени ели, синкави смърчове и бледи канадски борове придаваха на северната страна почти планински вид и спираха вятъра, без да закриват ширналата се от Сен Боне чак до Пон дьо Дийо гледка към долината на Серт – притока на Базак. На запад и югозапад се простираха Фонтарак, склоновете на Газе, Лутр, Антерийо, Гориак ле Тур и листвениците на алжерската гора...

Къщата бе достойна за пълномощен министър на земеделието, какъвто скоро щеше да стане Жан Вейрак – в това Мариела не се съмняваше. Бе достойна и за нея, Мариела Фабрици (докато чакаше за императорския дворец!). Естествено в област, опустошавана от сушата и ураганите, къщата предизвикваше хорската злоба... Фурманяк, близък сътрудник на Мовар, беше обиколил и трите департамента, като се кълнеше на всички митинги, че съвсем скоро ще отиде да се изсере пред вратата на този мръсник Вейрак. Дори при случай не пропускаше да уточни: на стълбището пред главния вход, и то когато министърът е там. И абат Сармежан, червеният магьосник, държеше пред гълпите речи на подобна тема: ще й сера в мутрата аз на тая мацка от телевизионните сериали! Политическото съзнание на селските и анархо-екологическите групировки може би не беше чак толкова издигнато, колкото си го представяха в парижките висши кръгове... Но Жуст Мовар не говореше за сране просто ей така. Пред Рабле той предпочиташе – с право или не – „Философски есета за работниците и селяните“, малката зелена книжка от Пекин. За правителството и администрацията той бе противник, с който трябваше да се съобразяват.

Дежурното ченге се бе облегло на бара. От устата му като отровно жило стърчеше изгаснала цигара. Жан Вейрак не скри неудоволствието си от тази среща. Другият се направи, че не го забеляза. Невъзможно беше да се разбере дали принадлежеше към Бюрото за организиране на

вътрешната отбрана, или към Центъра за икономически и социални изследвания на армията – с други думи, дали зависеше от Сардината, или от Катре. Всъщност това нямаше никакво значение: ченгетата вече зависеха само от себе си и от някои енергични шефове... За щастие всички тия кретени имаха толкова гнусни мутри, че се различаваха отдалеч. Да не говорим за държанието им, заимствано от предшествениците им от Гестапо. Жан Вейрак стисна зъби. Когато се настана в двореца, положението трябва да се промени! Така ли? И сега настъплението на двете успоредни – или съседни – полиции представляваше неизбежно зло за режима. Императорът също беше против ченгетата, поне така се бе клел пред Жан Вейрак, който нямаше никакви причини да се съмнява в искреността му... И резултатът бе налице, неопровержим – мощта на БОВО и ЦИСИ и арогантността на техните агенти постоянно нарастваха. Жан Вейрак нахълта в кухнята на странноприемницата. Бай Пејре го очакваше сам. Беше висок и слаб, косата му стърчеше на кичури по ъгловатата глава. Увисналите мустаци му придаваха войнствен вид, смекчен от благия поглед. Подаде на държавния секретар голямата си мазолеста и загрубяла ръка – ръка на селянин, а не на собственик на странноприемница.

– Е?

– Ами Бюзиняргес се омете, като видя копия ви!

– Той не е *мой* копой.

– Не казвам, че е ваш, но за местните хора е все едно.

Можеше ли Жан Вейрак да признае пред верния си избирателен агент, че политическата полиция е по-силна от държавния секретар по земеделието? Че на нея не ѝ пука дори от министрите? Оставаше само един изход: дворецът да бъде негов! Прехапа устни. Не е вярно! Не е вярно! – припя вечното хлапе, скрито в главата му. Не е вярно, няма да отидеш в двореца... Веднага го накара да млъкне. Разкарай се, маймуна такава! Може би след десет години, ако всичко върви добре... Но докъде ли ще сме я докарали след десет години с тези мръсници?

Беше пребледнял силно. Пол Пејре извърна поглед.

– От два месеца вече няколко от тези типове обикалят наоколо. Опознахме ги всички. Физиономиите им са такива... тъ... личи си, че идват отдалеч. Мога ли да ви попитам нещо, господин Жан?

– Разбира се, скъпи господин Пејре.

– Заради случая Грама ли са тук?

– Случая Грама?

– Не. Значи заради Мовар?

– Може би. Ще се осведомя. Във всеки случай не е заради мен!

– А за бурята Бюзиняргес е сигурен в себе си. Казва, че има признаци, които не лъжат. Тази вечер ще е.

Жан Вейрак сви рамене... Вратата към коридора бавно се отвори, на прага се появи мъж в профил. Не много висок, добре сложен, но леко прегърбен в раменете. Очите му бяха хлътнали, носът – възкълс за издълженото лице със запомнящи се черти, устата – широка, чувствена, но застинала в болезнена гримаса. Мръсен, небръснат мъж, с изподрани ръце и окъсани дрехи. Приличаше много на Вейрак от кошмарите.

Държавният секретар отново загуби тена си на добре охранен четирийсегодишен мъж.

– Влезте – сухо каза татко Пеире. С нехаен жест ченгето хвърли цигарата си на земята, мина през неясния силует на двойника и влезе в кухнята.

– Пиер, приятелю – възкликна Мариела, – приличате на статист в аматьорски филм!

– Винаги изглеждам като статист – отговори Пиер Борис. Поради непоколебимата си сериозност приличаше на японец. На истински японец. – Истината – добави той – е, че съм статист. Колкото и да се старая, все не успявам... Не успявам да играя важна роля в интригата на живота. Съпругът ви...

– Съпругът ми е пълната противоположност, знам. Но вие сте най-добрият му сътрудник. Без вас...

Не довърши мисълта си. Пиер Борис се усмихна скептично. Отново зашляпа из хладната вода на Базак. Така успешно имитираше танца на мечката, за да се хареса на жената на шефа си, че Бепо, кокерът на Мариела, излая гневно. Отношенията на Пиер и Бепо бяха сложни. Кучето беше изненадало Пиер, като преснима книгата на министъра, и оттогава издевателстваше над него, докато не получише захарче. Цялата тази история със сигурност щеше да свърши зле...

– Каролина, знаеш ли как циганите са дресирали мечките, за да танцуват?

„Каролина и Амадео“ беше детска игра, измислена отново от Мариела, за да развлича приближените на мъжа си. Твърде невинна игра, за да задоволи желанията на Пиер Борис. Но все отнякъде трябва да се започне.

– Не, не знам, Амадео.

– Много просто. Някой циганин принуждава малкото мече да върви върху гореща ламарина. Мечето си опарва лапите. През това време

приятелят му свири. А мечето си изгаря лапите и подскача колкото може по-нагоре. Човек би казал, че следва такта на музиката. Жестоко е, знам, но трябва да се живее.

– Като дете ти дресирал ли си мечки, Амадео?

– Да, Каролина. Всъщност помагах на родителите си.

– Не се срамувай. Трябва да се живее...

– Да, Каролина.

– Защото си циганин, нали?

– Да, Каролина.

„Какви глупости трябва да правя, за да постигна поне малък успех!“ – помисли си Пиер Борис.

Мариела бе седнала на плосък, излъскан камък и късата ѝ пола от розово кадифе бе оголила така обичаните от народа бедра. Между клоните на ясените и върбите слънцето хвърляше малко светло петно на лицето ѝ. С присвити очи и ироничен вид тя наблюдаваше жалката шутовщина на своя Амадео. С изящните си палци на краката ровеше сивия пясък, скрил част от камъка, а с лявата си ръка усукваше тъмната букла, спусната над рамото ѝ. Беше толкова красива, че можеше да съживи изпаднал в транс будистки монах!

– Ей, Амадео, ела да седнеш тук. Страдам без теб, скъпи мой. От толкова време не сме се любили!

Мръсна курва... Шляпайки, Пиер Борис излезе от рекичката. За нея, разбира се, това бе само игра, кино. Телевизионните сериали ѝ липсваха на тази мръсница, откакто бе станала жена на министър и повече не се снимаше. А ако и скоча най-хладнокръвно тук, на това място, както е седнала на камъка, а... страхотно кино ще се получи! Ако не бях сигурен, че в тръстиките се спотайват най-малко две ченгета, кълна се, щях да го направя!

Верен на ролята си, той седна с достойнство на камъка, оставяйки голямо разстояние между Каролина и себе си, отпускна възела на вратовръзката, прибра корема си, за да прикрие издутината под ципа на панталона, и отговори със сладникав глас:

– Да, Каролина, от толкова време не сме се любили!

Стисна зъби, за да не извика, затвори очи и си представи съвсем друга съдба... Ако аз бях министър, а другият аташе? Щях да спя с Мариела, а той вместо мен щеше да се прави на глупак! Съвсем ясно се виждаше като държавен секретар по земеделието (не е чак толкова сложно бачкане!) и мъж на красавицата (как ѝ сваля гащичките). Но колкото и да се концентрираше като йога и адамовата му ябълка да

изпъкваше напред от усилие, все не успяваше да си представи ясно продължението...

Отвори очи. Мариела размаза две капчици пот, които се бяха стекли по врата ѝ и се готвеха да изчезнат между гърдите ѝ. Усмихна се и потръпна.

– Амадео, това бурята ли е?

Беше излязъл почти студен вятър. Пиер се запита дали разходката му из разпределителния център за мечти не бе продължила по-дълго, отколкото си мислеше. Погледна небето. Огромен облак с формата на обърнат по гръб саламандър се спускаше над долината. Дали беше дъждовен? Дано да завали. Господи, направи така, че да завали и тези мръсни селяни да ни оставят на мира!

Грешка, господи! Направи така, че да не вали и селяните да тормозят държавния секретар и той да си подаде оставката. Приеми моите извинения...

Зад възвишението на Рош Тужа, от югозапад, вече се чуваше глухият тътен на гръмотевица – досущ ръмжене на куче, което съдържа гнева си. Сетне над равнината се разнесе звук като от метален сблъсък.

– Амадео!

– Каролина?

– Надявам се, че няма да вали.

Жан Вейрак спря колата в двора на Юрбиел. Дървените бариери, които навремето обграждаха селото в неправилен живописен пояс, сега се търкаляха натрошени и изгнили сред пожълтелите диви треви. Около един пресъхнал извор се бе образувала кална локва. Пред вратата имаше кладенец с верига, колиба за куче, вероятно едро като теле, покрити с ламарина, ветропоказател с перки, закрепен на крив прът. Гората започваше на по-малко от сто метра: дъбове, кестени... От няколко къщи на селото само една бе все още обитаема – използвана явно за вилата. Навсякъде другаде мазилката се ронеше на прах.

Жан Вейрак заобиколи кладенеца и прекоси двора. По средата на рида камънакът отстъпваше място на пясъчлива, червеникава почва. Държавният секретар се наведе и започна да рови с върха на обувката си пръстта, сякаш преценяваше качествата ѝ. Разбира се, никаква следа от влага. Не бе валяло от началото на май: почти два месеца и половина суша. Не че това бе кой знае колко много, но валежите тук от две години бяха необичайно слаби. Изворите не можеха да се подхранят през зимата. Имаше опасност положението да стане драматично.

Белезникави валма започнаха да покриват небето, а странно синьо-жълто хало обграждаше слънцето. Жан Вейрак веднага постави диагнозата – висока облачност. Погледна часовника си – шест и двацет... Господи, стоял съм цял час при Пейре! Естествено, наложи му се да разговаря с Бардон, ченгето от БОВО, дошъл, според думите му, да го уведоми относно намеренията на Мовар (като че ли не знаех какви са намеренията на Мовар!). Да сложим петнайсет, най-много двацет минути. От Рош тръгнах около пет без петнайсет. Значи трябва да съм пристигнал в Пон дьо Дийо към пет. И си тръгнах преди пет и половина. Колко е до Юрбиел? Най-много петнайсет минути. Някъде съм загубил половин час. Странно е все пак. Добре де, няма значение, не бързам. При надигашката се буря и похода на японците тази вечер и дума не може да става за работа. Пък и работата...

Пъхна ръце в джобовете си и се запъти към последната къща, която преди бе на дядо му, а сега му принадлежеше – бивша ферма с порутени стени и покрив като гърбица на камила. Намери ключа *в една дупка под плочата*. Изкачи *двете наизгърбени стъпала* и бутна напуканата, прояде-на врата, от която се влизаше направо в кухнята – всекидневна.

Доста неприятно бе изненадан от миризмата на прясна боя и дърво. В началото на лятото се бе наложило да направи спешен ремонт. Къщата отново можеше да се обитава, стига човек да не беше много придирчив. Тук Жан Вейрак се чувствуваше много по-добре, отколкото в Рош Тужа. Въпреки това сигурно щеше да му се наложи да продаде Юрбиел, за да изплати Рош... Прекоси кухнята и отвори прозореца, който се намираше над огромната мивка. Капаците изскърцаха. Заедно с полегатите слънчеви лъчи влетя и една оса. Небето над хълмовете по посока на Ло се покриваше все повече с облаци. Навън горещината бе тежка, лепкава, разяждаща. Жан Вейрак изтри челото, страните и врата си с кърпичката, която му бе подарила Мариела. Имаше чувството, че заедно с потта избиват и кристалчета сода. Но дебелите стени, застланият с плочи под и големите дъбове около къщата създаваха приятен хлад във високата, мрачна кухня.

Държавният секретар придърпа един накуцващ, изгърбушен стол. Седна облакътен на масата. Неволно бе заел позата на дядо си – подпрял глава на ръцете си, закрил уши с длани. Затвори очи и си представи, че животът му е съвсем друг. Аз съм трапер от Севера. Построил съм си дървена колиба и живея в нея сам. Сам с кучетата си: великолепни самоеди³, които изобщо не приличат на смрадливия Бепо. Сам, но въпреки това, колкото и да е странно – щастлив. Деля с кучетата си месото на

дивите животни, които убивам с лък или пушка или пък хващам в капани. Сам и щастлив в дебрите на една полувкаменена гора. Снегът се сипе, леденият вятър свири. Някакво тъмно присъствие глухо бучи в безкрайната бяла пустош... По дяволите, твърде е горещо! Невъзможно е човек да си представи, че е студено. Невъзможно е да повярва в ледения вятър, когато няма и най-слаб полъх...

– Дядо, какво ще кажеш за всичко това? – попита на висок глас. Никой не можеше да го чуе, нито да му отговори, освен стария селянин, умрял преди почти четвърт век.

– Винаги си знаел какво искаш, момчето ми. Сега го имаш...

– Наистина ли го имам? Не, дядо, не е толкова просто. Исках да успея, защото мислех, че нямам друг избор. Да бъде някой или нещо... Сега също нямам избор.

– Какво искаш да ти кажа? Твърде е сложно за мен. Щастлив ли си поне?

– Животът ми си заслужава да бъде изживян. Имам Мариела...

– Значи си добре?

– Да... Мисля... Според теб, дядо, мръсник ли съм?

Силен гръм отекна след въпроса. Къщата потрепера чак до основите. Целият скелет завибрира с жален писък. Дълго поскърцва някаква спукана плоча. Капаците изтракаха. Входната врата тихо се притвори. Малки облачета прах се изсипаха от цепнатините на тавана, между почернелите греди... Господи, ако наистина съществуваш (в което, извини ме, силно се съмнявам), направи така, че да вали!

Жан Вейрак се изправи и залитайки, отиде до прозореца. Затвори капациите и кухнята потъна в мрак. Пипнешком затвори и крилата на прозореца и успя да ги залости.

– Признавам, че съм вършил неща, с които трудно мога да се гордея. Много повече съм направил за големите химически сдружения, отколкото за селяните... но имах страшна нужда от пари. Рош Тужа се продаваше... Ако можеше да видиш тази къща! Заради нея напълно си заслужаваше да поема известен риск. Сигурен съм, че ще ти хареса, когато дойдеш... Разбира се, ако се съгласиш да дойдеш при мен... А ще видиш, като стане и езерото! Освен това на къщата дължа донякъде и Мариела. Надявам се, че тя също ще ти хареса. Наистина е хубава...

– Да, да... Винаги си знаел какво искаш – повтори дядото.

– Наистина. Сега имам Рош Тужа и Мариела... И съм държавен

3. Порода северни кучета с гъста бяла козина, използвани за впряг Б.пр.

секретар! Мислиш ли, че съм мръсник?

– Защо ме питаш?

– Ами зная твоите леви убеждения. А хората – селяните например – казват, че съм мръсник.

– Е, синко, може и наистина да си. Но не си единственият. Нито най-големият. Това не трябва да смущава съня ти!

Жан Вейрак се изправи и излезе. Машинално прибра ключа в джоба си. Ураганът започваше.

– Да, шефе?

– Кажете ми честно, Бардон, вярвате ли, че селяндурите са способни да предвиждат тези прословути бури, при положение че специалистите с всичките си машинарии не успяват?

– Има признаци...

– Да. А вие познавате ли ги?

– Ами, не много добре.

– Жалко... Тъй или иначе селяндурите имаха право. Задава се едно от ония гадни торнадо. Оттук го виждам. Господи!

– Вие сте в Ка...

– Няма значение къде съм. Кажете ми, наистина ли другарят Хирохито и неговите приятелчета смятат да се поразходят тази нощ до Мон Роз?

– Почти е сигурно, шефе. Освен ако не им попречим. – Нашият лозунг е: Wait and see!⁴

– Окей, шефе. Не съм добре с английския, но разбрах.

– А Доналд държиш ли го под око?

– Видях го при „Мостът на река Куай“⁵. Вече сигурно се е прибрал... Имам също рапорт за разходката на Жустин и Пиеро сред природата. Има снимка и запис, но нищо особено – този мръсник даже не я докосна! А записът не представлява никакъв интерес. Помага й да репетира една пиеса или нещо подобно. Изглежда, че тя отново смята да се снима.

– Наблюдението да продължава. Там ли оставате, Бардон?

– Да, разбира се. Но ми се ще да дремна до полунощ. Според мен по-рано нищо няма да предприемат.

– Не съм чак толкова сигурен. Веднага щом започне бурята, те ще опитат да се възползват от нея. А времето, изглежда, мръсно ще се

4. Ще поживеем и ще видим (англ.) – Б.пр.

5. Известен английски филм за Втората световна война. – Б.пр.

развали.

– Тук също, шефе. Не затваряйте, ще хвърля един поглед... Боже мой, да! Ало?

– Как ти изглежда?

– Черно като...

– Министърът го няма!

– Не, господине. Отсъства в момента.

– Бих искал да говоря с господин Борис.

– Господин Борис излезе, господине.

– Кой е на телефона?

– Пол Салвиак, секретарят. Господин...

– Вердие. Префект на Ло.

– Извинете ме, господине, министърът замина за Пон дьо Дийо в Кантал, преди около... два часа. Трябваше да се срещне с някого... въ... относно събитията. Току-що се обадих на този човек. Тръгнал е обратно в седемнайсет и трийсет. Трябваше да се прибере поне преди час. Аз не съм мърдал от Рош. Ако имаше... проблеми, щеше сигурно да ми се обади... А господин Борис и госпожа Вейрак излязоха преди малко на разходка. Вероятно им се е наложило да се подслонят някъде.

– Какво е времето при вас?

– Към Ло се разразява страшна буря. Още не е стигнала до нас, но приближава.

– Вали ли?

– Хм, не, мисля, че не. Искате ли да отида да видя?

– Не, няма смисъл.

– Затова пък имала... мръ... мръсен вятър! Оттук виждам как клоните се огъват до земята.

– Бихте ли се обадили в префектурата веднага, щом министърът се прибере?

Светкавиците следваха толкова бързо една подир друга, че небето бе постоянно осветено. Гръмотевиците трещяха като броници от бомби, възпламенени с един-единствен фитил, опасващ хоризонта. Истинска последна битка! Пепел покриваше главата на Жан Вейрак, ушите му бучаха, а в устата си имаше вкус на изгоряло. Напразно се мъчеше да отвори заклещената лява врата. Глупак! Така както се е килнала колата, никога няма да успееш... Изкатери се по дясната седалка и изведнъж се почувства нещастен и жалък. Господи, размазал съм се в едно повалено

дърво! Нищо друго не си спомням. Пропуканото предно стъкло пречупваше синьо-белите отблясъци на бурята и ги превръщаше в множество искри, подобни на милиони светещи насекоми, затворени в милиони пръснати кристали... Жан Вейрак отвори с мъка дясната врата, затисната от някакъв клон. Това се казва, приятелю, да се правиш на глупак, но пак леко се отърва. Не всичко още е загубено – дворецът няма да ти избяга! Издраното му чело леко смъдеше, а остра болка пронизваше главата му от тила до слепоочието. Накрая се измъкна от колата, но разпра сакото си. Когато скачаше на земята, сух клон, но с листа, го шибна през лицето. Яростен порив на топлия вятър го прилепи към стеблото на поваления дъб. Почувства се като опиянен. В края на краищата какви ще ги бъркам в Елисейския дворец!

Естествено, нито капка дъжд... Пресече пътя, за да потърси подслон срещу вятъра. Озова се сред гората... или по-скоро сред това, което бе останало от нея след почти половин век безмилостно изсичане. Може би беше алжерската гора... Значи се намираше на десет-петнайсет километра от Рош Тужа? Трябва да съм се заблудил някъде между Юрбиел и Фонтарак. По дяволите, ама аз наистина откачам! Погледна часовника си. Стрелките светеха необичайно силно. Циферблатът блестеше като малка лампа. 20ч. 50. Да, ясно, в момента на катастрофата съм загубил съзнание и съм останал така най-малко час... Облегна се на насипа и скри лице в ръцете си. Хилядите тъпани на урагана тътнеха в далечината. Клоните на дърветата се сплитаха със стържещ, злокобен звук... Час, час и половина. Боже мой, но в такъв случай сигурно ме търсят!

Обърна гръб на вятъра и се отдалечи от колата. Опита се да открие светлините на Сен Пол ле Тур, Ториак, Мерлен или Сернак. Напразно. Торнадото може би бе изтръгнало стълбовете и бе прекъснало електрическия ток. Ако бях в опозицията, щях...

Държавният секретар си припомни историите, които бе чул за прословутите „сухи бури“. Местните хора (най-вече японците и анархо-екологите) разказваха за случаи на амнезия или на нервен шок по време на това явление. Говореха за някакъв овчар, изненадан от бурята – стадото му било разпръснато, а самият той бил като луд (но може би е бил и преди това... някакво хипи!). Жан Вейрак никога не беше давал ухо на тези слухове, разпространявани от враговете на режима. Все пак сега се замисли. Собственото му поведение му се струваше необяснимо... Що се отнася до самата същност на явлението, въобще не смееше да си задава въпроси. Табу, табу! Военни опити: приоритет на приоритетите... Веднъж и Франция да не се готви за вчерашната война, а за бъдещата!

Честна дума... Да, наемсата в гравитацията може би ще доведе до смущения в животинския магнетизъм или нещо подобно – а следователно и в човешкия мозък... (Само Императорът да не чуе какво си мисля!)

Върна се в подслона да си поеме дъх. Небето все още бе забулено, но светкавиците го осветяваха силно като при пълнолуние, при това в цветовете. Беше невероятна смесица от светлина и мрак. Жан Вейрак забеляза дълбок път, който недалече излизаше на шосето, и се прислони там. Най-сетне можеше да диша спокойно и да обмисли положението. Все още не бе в състояние да се ориентира точно. Докъде водеше този път: до Фонтарак, до Сен Пол или до Сернак? Най-лесно бе да продължи по него. Все щеше да види някоя табелка, стрелка или указателен стълб... Но благоразумно ли беше да изостави колата? Поколеба се за момент. При всички положения трябва да сложа триъгълника – ако успея да го открия. Подобни детайли са много важни за избирателите! В рова на пътя почти не усещаше вятъра. Бурята като че ли стихна или може би се отдалечаваше. Стигна до края на пътя. Резкият напор на вятъра почти го задуши. Боже мой, продължава! Отстъпи една крачка. В същия момент му се стори, че на около стотина метра надолу по завоите забелязва светлина, която се движеше, опипвайки светлите стволоче на кестените. Това бе кола, която много бавно се изкачваше откъм Фонтарак. Изведнъж разбра къде се намира. Старият път от Фонтарак за Мерлен, който пресичаше алжерската гора. Но това не обяснява защо съм се забил тук! Приближаващата кола се оказа полицейска или жандармерийска камионетка със синя лампа на покрива. Помисли си, че ченгетата го търсят. Никак не му стана приятно.

– Капитан Моасагел?

– Аз съм, господин префект.

– Е, докъде стигнахте?

– Все още нищо.

– И, естествено, с Рош Тужа няма телефонна връзка, нали?

– Да, но това го уредих. Изпратих хора в Рош и те току-що ми се обадиха по радиостанцията. Радиовръзката е... много лоша. Все пак се чуваме. Госпожа Вейрак: господин Борис били изненадани от бурята, докато се разхождали край Сер, но са успели да се приберат без произшествия. Господин Борис като че ли е в шок. Адютантът Лавал мисли, че не е сериозно.

– А министърът още ли не се е прибрал?

– Не, господине.

- Нещо ново за Мовар?
- Нищо.
- Това вече е прекалено!
- Тук положението е направо бедствено, господин префект. Нищо не доказва, че Мовар е все още в Ло... Да? Какво? Извинете...
- Капитане?
- Моля ви, не затваряйте, господин префект. Имам новини!
- Говорете.
- Господин държавният секретар е катастрофирал. Колата му се е блъснала в повалено от урагана дърво, близо до Фонтарак. В Корез.
- Да, знам къде се намира това. Ранен ли е?
- Почакайте. Ще се опитам да разбера... Да, пътната жандармерия е открила колата на министъра. Трябва да е бил леко ранен. Имало следи от кръв по таблото и седалките. Само че него го е нямало. Боят се да не е изпаднал в шок и да броди из гората!

Жан Вейрак изведнъж си даде сметка, че е допуснал грешка. Малка грешка според него, но в очите на Императора можеше да е много сериозна. При подобни обстоятелства в никакъв случай не биваше да се движи сам. С него трябваше да е Пол Салвиак, шофьорът-телохранител (когото наричаха „секретар“, щастейки чувствителността му). Италикус поне щеше да е на такова мнение. Трябваше да бъде откаран или придружен. Нямам никакво извинение! И с това ще се наложи да свикна, ако някога стигна до двореца. Но отсега да се мотая с горила, това ще направи по-скоро лошо впечатление на избирателите... Мислите тънаха нишката на страха в съзнанието на държавния секретар, докато жандармерийската кола приближаваше. От време на време виждаше лъчите на фаровете и синята светлина на покрива. Колата се движеше съвсем бавно. Дърветата отчасти я заслоняваха от вятъра, но пътят бе осеян със счупени клони.

Жан Вейрак стигна до края на пътя. Все още бе почти на завет всред гъстите лиственици. Изчакваше момента, когато жандармите щяха да стигнат до първия завой... Реши да застане по средата на пътя, щом колата се покаже. Щеше да вдигне ръка и да ги изчака. Жандармеристите сигурно щяха да го познаят, още повече че навярно търсеха него. И най-много след половин час щеше да е в Рош Тужа. С Мариела... Хепи енд! Камионетката излезе в края на правия участък. Жан Вейрак отстъпи крачка-две назад и погледна към колата си – черен ситроен. Жандармеристите я бяха забелязали. Намалиха скоростта и заобиколиха

един дъбов клон, който бе препречил половината път.

За момент Жан Вейрак забрави, че е държавният секретар Вейрак, и се изплаши. Може би никога не беше преставал да се страхува... (Работеше като луд, бореше се като диво животно, за да достигне до непревземаеми позиции – но никоя позиция не е непревземаема...) Чувството му за вина нарасна невероятно. Жан Вейрак вече не си спомняше за грешката, която бе допуснал. Може би не искаше да си спомни. Но знаеше, че е виновен... Дядо, мръсник ли съм?

– Господин Борис?

– Добър вечер, господин префект.

– Добър вечер, господин... Радвам се, че са възстановили телефонната връзка с Рош Тужа.

– Е, не, приятелю, не са!

– Моля?

– Обаждам ви се по радиотелефона на чен... на жандармерията, скъпи приятелю.

– А да, въ, много добре... Колегата от Ло ме уведоми, че бурята ви е коствала известно сътресение. Сега по-добре ли се чувствате?

– В чудесна форма! А знаете ли в колко часа точно шефът се е... е катастрофирал?

– Министърът ли? Малко преди двайсет часа!

– Значи от три часа вече се разхожда!

– Да... Господин Борис, вие сте най-близкият сътрудник на министъра, допускате ли той да е имал среща някъде в алжерската гора? – Среща? С някой дядка ли?

– Ало? Много лошо ви чувам... Всички знаем, че господин Вейрак е енергичен и решителен човек. Може да е намислил да се срещне тайно с някой от своите противници. Например с Жуст Мовлр. За да поговори с него и да се опита да стигнат до... до примирие. Според вас това възможно ли е?

– А? Среща с Мовар ли? Защо не? Това по-скоро ми изглежда забавно. Вие мислите, че Мовар и неговите хора са пристигнали на местопроизшествието преди... преди жандармерията и са отнесли птиченцето?

– Много лошо ви чувам... Кого са отнесли?

– Министъра, of course⁶! Не изглеждате...

6. Разбира се (англ.). – Б.пр.

– Ало? Да, би било невероятно съвпадение... но все пак не и невъзможно. Затова наредих на жандармеристите да се срещнат с Жуст Мовар.

– Е и?

– Мовър не си е у дома. Засега е неоткриваем.

Нямаше да се остави да го заловят така глупаво на сред гората! Все още можеше да се измъкне от ченгетата. Тези мръсници никога нямаше да успеят да го заловят в алжерската гора, която познаваше като тялото на Мариела! Обърна гръб на пътя и побягна.

През клоните на дърветата виждаше блестящото като нажежен до бяло метален лист небе. Много скоро изгуби пътя. Пред него се възпряха сечища, гъсталаци, високи треви. Умело се плъзгаше между препятствията – провираше се във фантастичен слалом.

– Не се страхувай – чу до себе си детски глас. – Скоро ще стигнем до друг път.

– *Но аз стигнах* – каза Жан.

– Все още не. Има друг път!

– Друг път ли?

– Да.

– Друг път ли? – запита ехото.

– ... друг път... друг път...

– А глиганите? – попита Жан.

– О, може би ще ги видим.

Отвсякъде изникваха животни: плъхове, зайци, диви котки и лисици, тръгнали на лов. От време на време излиташе някой обезпокоен бухал, чупейки мъртвите клонки. Кой казваше, че алжерската гора била опустошена и че не били останали нито гризачи, нито птици, нито дори змии? Та тук беше изгубеният рай!

– Колко тежи един глиган? – запита Жан спътника си.

– Ако е голям, над сто килограма.

– Вярно ли е, че се опивали с жълъди и кестени?

– Да, напълно вярно.

– И тогава като пияни хора ли са?

– Да. Но сега мълчи!

Жан и неговият тайнствен приятел вече бягаха по пътечката, обградена с дива метла. Твърдата земя кълтеше под стъпките им. От време на време се спъваха в някое камъче, което се търкулваше по каменистата почва с тревожен звук, предизвикващ диво ехо. После пътечката започна да се стеснява. Бодливи храсти замениха нежните стъбла на дивата

метла.

– Има ли друг път? – попита Жан.

– Да, да. Има.

– Къде е?

– Пред нас. Да бягаме!

– Догодина ще имаме климатична инсталация – каза Мариела. – Ако всичко върви добре... което много не ми се вярва!

Наближаваше полунощ, а горещината бе все още непоносима... Пиер Борис забеляза, че Мариела си бе свалила сутиена. Натезалите ѝ гърди трептяха под тясната бежова фланелка, която ги очертаваше плът-но и свършваше малко над полата, оставяйки ивица гола кожа.

– Пиер, струва ми се, че положението става сериозно! Най-малко три часа са минали от катастрофата...

– Мъжът ви сигурно се е подслонил някъде... при някой селянин. Той познава областта като дланта си. И сега сигурно умира от смях.

– Да умира от смях ли? Не, не ми се вярва. Никога не си е падал по шегите!

– Впрочем бурята май вече отминава.

Мариела седна на широкия, нисък диван, разположен в един от ъг-лите на стаята. За да избегне предизвикателната гледка на голите ѝ бед-ра и аромата на парфюма, с който току-що се бе напръскала, Пиер ѝ обърна гръб и се приближи до прозореца.

– Скоро ще имаме вести.

– По кой начин? Ченгетата заминаха...

– Не са много далеч. Сноват между окръжния път и Рош. Изглежда, доста им е писнало!

– Какво ме засяга.

– А мен...

Прозорецът без капаци бе предпазен от решетки. Вятърът запраща-ше срещу стъклото листа, вейки и мъртви насекоми. Лек повей покла-щаше пердето, което Пиер Борис бе дръпнал, за да наблюдава небето.

– Бурята се отдалечава на север – каза той. – Този път се спасихме. Но нямаше дъжд и тъпите селяни пак ще ни досаждат!

– Имам гадно предчувствие – каза Мариела. Пиер се върна на сред стаята и погледна младата жена със смесица от желание, яд и омраза.

– Не вярвам в предчувствията.

Добави, за да я нарани: „Играете си на кино!“

– Вие сте просто нещастник!

- А вие – малка мръсница! – отговори спокойно сътрудникът.
- Капитане, свързвам ви с господин префекта.
- Ало?
- Добър вечер, капитане. Всъщност добър ден...
- Добър ден, господин префект.
- Докъде стигнахме?
- Хората ми са капнали, господин префект.
- Позволете ми да отбележа, че не са особено издръжливи!
- Един и половина е, господин префект... Търчим под бурята почти шест часа вече! Най-напред Мовар и бандата му. Сега – министърът!
- Другите са в същото положение, капитане.
- Знам много добре!
- Предупредете ме веднага щом научите нещо ново.

- Бардон, чувате ли ме в това пращане.
- Горещо-долу, шефе. А вие?
- Да. Вижте, Бардон, май стават разни неща, а?
- Разни неща ли? Къде? Какви неща?
- Нямам право да ви казвам подробности. Поне не сега.
- Защо тогава ми се обаждате?
- За да ви предупредя да внимавате, Бардон!
- Да внимавам за какво?
- Гледайте на пет метра около вас винаги да има телефон. По възможност да работи добре. И се постарайте да не заспите. Ще бъда принуден да отсъствам. Бъдете готов...
- Готов за какво, шефе?
- Скоро ще разберете! Още нищо не е сигурно. И нито дума на който и да било!
- Койтоидо ли? Не познавам такъв. Кой е пък този?

- Господи! Къде?
- На пътя между Ториак и Антерийо. Целият в кал. Навярно паднал в някое блато. Вървеше си така, съвсем замаян. Не си спомняше дори името...
- Не се ли съпротивляваше?
- Не. Доктор Ицак го прегледа веднага...
- И какво каза?
- Докторът ли? Какво искате да каже? Амнезия вследствие на мозъчно сътресение. Не е първият случай.

– Е, хайде... Нали знаете, капитане: преди няколко години хората виждаха летящи чинии. Сега страдат от гравитационни бури!

– Да, господине.

– Къде е той сега?

– Изпратихме го в болницата в Тюл.

– Нищо ли не успяхте да измъкнете?

– Казвам ви, че не си спомняше дори името.

– Хъм, да. Освен ако не ви е разигравал.

– Но защо?

– Ами ако нещо се е случило на министъра и той е отговорен...

– Тъй или иначе полицията... БОВО се занимават с него.

– Бягате от задълженията си, капитане...

– Не забравяйте, че Мовар живее в Корез и го открихме в Корез. Какво искате да направя при това положение? Освен това БО... специалните служби отдавна се интересуват от него.

– Значи според вас на министъра може да му се е случило същото?

– Със сигурност.

– Невероятно!

– Вече съмва, господин префект. Търсим господин Вейрак повече от осем часа. Наистина трябва да му се е случило нещо сериозно. Освен това няколко души също са получили сътресение. В цялата област...

– Благодаря, капитане. Ще се обадя в Тюл.

– Господин префект, министерството на вътрешните работи.

– На вътрешните работи, господине.

– На вътрешните...

– Бардон?

– Да, шефе. Извинете.

– Бягали ли сте?

– Бях отсреща на улицата, да изпия едно кафе.

– Е, откриха ли Вейрак?

– Не, не вярвам. В седем и половина нямаше никакви сведения.

– Можете да подремнете час-два.

– Няма да откажа... Но ако открият министъра, докато аз...

– Вашите хора ще ви събудят, по дяволите!

– Благодаря ви, шефе. Откъде се обаждате, ако не е тайна?

– От Париж, естествено!

Трънливият хълм се намираще на по-малко от километър от Пон дьо Дийо, над странноприемницата на Пеyre. Жан Вейрак бе седнал под

голям дъб, който разпростираше нежната си като коприна сянка над напуканата земя, скосената трева, бодливите растения и ниските храсти. Селската камбана отдавна бе била обед. Мъглата смекчаваше слънчевата светлина, но лепкава жега тегнеше над оголените от сушата склонове.

Жан вървя цели часове през хребетите, скита се между червените острови на махалите и зелените архипелази на елховите горички, сред лабиринт от скали и трънаци, в който се преплитаха пресъхнали поточета и забравени пътеки... Бе бродил цяла нощ и цяла сутрин. Беше изминал над двайсет километра от алжерската гора до Пон дьо Дийо. Дълъг бе този път.

Твърде дълъг път.

И знаеше, че вече нищо нямаше да е както преди.

Краката му бяха натежали и ходилата му се бяха покрили с пришки, но той бе обзет от някаква ведрина, присъща на по-друга възраст. Връщаше се у дома след невероятно пътешествие из собствената си съдба. Струваше му се, че приключението лази нощ бе последната необходима брънка от една дълга верига.

Затваряше очи, като се опитваше да си представи друг живот. Затваряше очи, за да прогони лятото – лъжливото лято на успеха. Изпълваше го тиха тъга, пропита с наслада и вдъхновение. Сега вече във вените му течеше зимният студ. Бе затворен в мръсен, лепкав и полуразложен свят, който се разкапваше в гнилоч при първите летни дни. Но той вече не принадлежеше изцяло на този свят. Чувстваше се освободен. Все едно че обвивката, която стягаше истинската му същност, се бе пръснала благодарение на бурята. И вече не се страхуваше... Изправи се. Часовникът му бе спрял. В зенита си слънцето смазваше сенките. Преди колко ли време камбаната би обед? Жан сви рамене. Времето бе вече без значение. Пред него градът се виеше между отвесните скали като в гънките на колосана тога. Приличаше на стара дама, която са стиснали за гърлото и тя протяга шия колкото се може повече, за да поеме няколко глътки въздух. Чудесно, красиво малко градче.

У дома съм – помисли си Жан. – Пристигнах.

Да, мисля, че пристигна – каза малкото момче, което от трийсет години го следваше навсякъде.

Пристигнах. Повече нищо не може да ме застигне.

Заспуска се по каменистия пряк път, който водеше до странноприемницата на Пейре. Небето отново се забулваше. Малки облачета постоянно се пръскаха на сива пара. Въздухът сякаш вреше. Господи, дано

завали!

Разкопча яката на фланелата си и нави раздраните ѝ ръкави. Измъкна от джоба лулата си, огледа я за момент и я пхна в устата си. Пропуши отново преди няколко седмици, след като цели пет години напълно се бе отказал. Какво ли означава това? Зададе си въпроса, смучейки захабения и горчив мундшук. Е, може пък и нищо да не означава... Просто случайно откри лулата си в една кутия, когато Мариела се бе захванала с голямото разчистване. Нямаше нито запалка, нито кибрит. Все още не си бе възвърнал напълно навиците на пушач. Впрочем лулата бе празна и той нямаше тютюн. Няма значение... Все пак я остави в уста, за да залъже глада си... За щастие на няколко пъти успя да пие вода от полупресъхнали извори и не беше много жаден. Всичко е наред.

Кучето вълк на Пејре го позна и го посрещна с приятелско ръмжене. „Здравей, приятел!“ – отговори Жан. Влезе в странноприемницата през задния вход. С раздраното на ръкава сако, потънал в пот и прах, обезумял, усмихнат. Щеше да се срещне с приятелите си. Застина в края на коридора. В него бе впил поглед някакъв човек, който явно го очакваше. Не го позна веднага. Загорялото лице, твърдият поглед, приветливият и същевременно властен вид му бяха познати. Но първото нещо, което му направи силно впечатление, бе оранжевата фланела. Същата фланела, каквато носеше в деня, когато срещна Мариела...

Господин държавният секретар Вейрак! За малко не избухна в смях. Значи това съм аз? Направи крачка напред и образът потрепна. Другият загуби част от увереността си. Втора крачка. Погледът на отсрещния се изцъкли от ужас. Чертите му се размиха.

Държавният секретар направи едва доловимо движение, за да се предпази или може би за да отрече, и изчезна. Жан влезе в кухнята.

Разнесоха се викове, възклицания. „Господин Жан!“ Вдигна се олелия от охкания и несвързани думи. Накрая изведнъж настъпи тишина. Пристигнах... Някой подаде стол и той се отпусна на него. Известно време не съзнаваше какво става и какво се говори наоколо. Над него се надвесваха лица. Усмихна се и се отпусна. До обонянието му достигна ароматът на пикантен сос и гладът изведнъж го изкара от вцепенението.

– ...извикайте лекар!

Поклати глава. „Не за мен, чувствам се съвсем добре.“

Поиска да стане. Попречи му лекото виене на свят. Отново почти загуби съзнание.

– Пийте.

Погълна четвърт чаша от някаква сладникава, блудкава,

отвратителна течност и му се повдигна.

- ... се е случило, господин Жан?
- ... не знаете ли последните...
- ... министърът на телевизията...

Телевизия? Жан си помисли за Мариела и се извърна към телевизора. На екрана бавно преминаваха планински пейзажи под звуците на класическа музика и тихо изпълнявани военни маршове.

- ... снощният преврат?
- Остави го на мира! Не виждаш ли, че...

Постепенно смисълът на последните думи, които чу, достигна до съзнанието на Жан Вейрак. Преврат? Преврат!

- В такъв случай не съм вече в правителството?

Веднага изпита странно чувство на облекчение. Е, случи се значи... Идваше му да се смее и да плаче едновременно. Животът му започваше.

На екрана планините изчезнаха и музиката спря. Непозната говорителка преглътна слюнката си и съобщи с остър глас: „Слово ще произнесе господин Реймон Катре, министър-председател на новото правителство.“

Последва „Марсилезата“.

Смахнат тип!

Жан се изправи – вече се държеше здраво на краката си – и обърна гръб на телевизора.

- Господин Пейре, бихте ли ме откарали в Рош?
- Веднага, господин Жан.

По пътя не говореха за преврата, а за сушата. Два месеца и половина без дъжд! А изворите практически не бяха подхранвани от миналата есен. Жан най-сетне си даде сметка до каква степен в областта липсваше вода. Природата на места съвсем се бе изродила.

– Е, господин Жан, сега вече мога ли да ви попитам... Опитите в Грама ли са причина за сухите бури?

- Боя се, че да – призна Жан.
- И нищо ли не може да се направи?
- При Катре ли? Още по-малко, отколкото преди!

Разсмя се. Никога нямаше да отиде в двореца! Всъщност това бе абсурдна мечта. Признай си честно, приятелю – ако се бе добрал до трона на Императора, щеше ли да спреш опитите и да сринеш ЦИГ? Предварително знаеше отговора – естествено, не. Логиката на системата изискваше да се поемат все повече и повече рискове. Надпреварата щеше да продължи несъмнено до окончателната катастрофа.

– Какво ви е толкова смешно?

Какво ли? Твърде е трудно за обяснение... Вече не съм държавен секретар. Колко ли време още ще бъда собственик на Рош Тужа и съпруг на Мариела? Японците няма вече кого да нападат и Мовар ще изпадне в затруднено положение. Не е ли смешно?

Хората от БОВО бяха вече в Рош. Знаех си аз, че този мръсник Катре не може да ме понася! Жан позна Бардон, ченгето, което бе срещнал в странноприемницата. По дяволите, аз съм от другата страна на барикадата! Бардон нехайно се приближи, извади от джоба си измачкан лист хартия, престори се, че го чете, хвърли цигарата си и я смачка ядно на каменните стълби, като да беше отровна змия.

– Господин... Вейрак! Поставен сте под домашен арест в къщата ви в Юрбиел – или нещо подобно. Това е заповед. До двайсет и четири часа трябва да напуснете това място. Имате цял ден. Жена ви може да остане, ако иска. Поне за момента. Тук е написано.

– Тъкмо имах нужда от почивка – каза Жан. – Благодаря ви, господа. И всичко най-хубаво!

Дядовата съборетина! Отиде още същия ден, след като хапна и спа два часа (но без да се срещне с Мариела, която се бе затворила в стаята си). Искаше да поразчисти наоколо, да изкара изоставените от работниците материали и да се подготви за настаняване, което може би щеше да бъде окончателно. Бе малко уморен, но физически и душевно се чувстваше добре. Имаше повече късмет от Жуст Мовар.

Къщата в Юрбиел представляваше бивша ферма, останала почти без земи. По-голямата част от хамбара се бе срутила. Жан Вейрак обичаше меланхолията на този сивкав и гол рид... Когато пристигна, почука три пъти на вратата, отстъпи и се послуша. Знаеше, че никой не го очаква. И ключът бе останал в джоба му. Но отново си припомни малко суеверния навик от детството. И това нямаше да бъде последният. Имаше време да си възвърне цялото детство...

Един гушер прекоси сянката му и той потръпна, като че ли животното бе минало през тялото му. Скритата чувствителност, която мислеше за безвъзвратно изгубена, се пробуди изведнъж в него.

Неподвижният въздух трептеше в горещината. Насекомите мълчаха. Тишината бе потискаща. Задаваше се нова буря. Дано да завали!

Накрая Жан извади ключа, отвори внимателно вратата и влезе.

– Ето че се завърнах!

– Радвам се да те видя, синко – отговори дядото.

КРАЙ

© 1975 Мишел Жори
© 1990 Георги Ангелов, превод от френски

Michel Jeury
, 1975

Сканиране, разпознаване и редакция: Xesiona, 2008
Последна редакция: NomaD, 2008

Издание:

Мишел Жори. Жълтият прах на времето. Разкази
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1990

Преводач: Георги Ангелов
Рецензент: Ася Къдрева
Редактор: Светлана Иларионова
Библиотечно оформление: Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев
Рисунка на корицата: Текла Алексиева
Художествен редактор: Иван Кенаров
Технически редактор: Пламен Антонов
Коректори: Янка Енчева, Паунка Камбурова

Френска, I издание
Дадена за набор на 4.II.1990 г.
Подписана за печат на 30.VI.1990 г.
Излязла от печат: месец юли 1990 г.
Изд. № 2309. Формат 70×100/32
Печ. коли 19,50. Изд. коли 12,62. УИК 14,11
ЕКП 95366 5637-248-90
Държавна печатница „Георги Димитров“, София

Michel Jeury. La fête du changement, 1975

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9489>]